

sprememb ustave ali predlog sprememb ustave oziroma posamezna vprašanja predložijo delovnim ljudem in občanom, da se o tem na referendumu vnaprej izjavijo, ali da jih potrdijo potem, ko jih je skupščina sprejela.

Predlog, da se začne postopek za spremembo ustave, osnutek sprememb ustave ali predlog sprememb ustave oziroma posamezna vprašanja, mora Skupščina Socialistične republike Slovenije dati na referendum, če to zahteva v skladu z zakonom trideset tisoč občanov v Socialistični republiki Sloveniji, ki imajo splošno volilno pravico.

5. Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se obravnava predlog na skupni seji vseh zborov. Predlog je na skupni seji sprejet, če zanj glasujeta najmanj dve tretjini vseh delegatov vseh zborov.

Če predlog tudi na skupni seji ni sprejet, se odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko da ponovno na dnevni red po preteku enega leta.

6. S 1. točko se nadomesti 436. člen; z 2. točko se dopolni 437. člen; s 3. točko se nadomesti prvi odstavek 438. člena; s 4. točko se dopolni 438. člen; s 5. točko se nadomesti drugi odstavek 439. člena ustave SR Slovenije.

AMANDMA LXXXIX

V sedemnajstem odstavku III. razdelka temeljnih načel, v osmem odstavku IV. razdelka temeljnih načel, v 12. členu, v prvem odstavku 47. člena, v prvem odstavku 123. člena, v prvem odstavku 132. člena, v prvem odstavku 144. člena, v tretjem odstavku 183. člena in v prvem odstavku 188. člena ustave SR Slovenije se črtajo besede »temeljne in druge« oziroma »temeljne organizacije in druge« v različnih sklonih.

V desetem odstavku III. razdelka temeljnih načel, tretjem odstavku IV. razdelka temeljnih načel, v začetku 1. alineje prvega odstavka 3. člena, v prvem odstavku 16. člena, v 22. členu, v prvem in drugem odstavku 23. člena, v prvem odstavku 35. člena, v tretjem odstavku 109. člena, v 110. členu, v 114. členu, v petem odstavku 157. člena, v prvem odstavku 185. člena in v prvem odstavku 352. člena ustave SR Slovenije se črta beseda »temeljna« v različnih sklonih.

V prvem odstavku 281. člena se črta besedilo »o tem, ali so pogoji za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti in« in besedilo »o organiziranju in izločitvi temeljnih organizacij združenega dela«.

V 7. točki drugega odstavka 411. člena se besedilo »organizacija združenega dela« nadomesti z besedilom »podjetje ali druga organizacija«.

AMANDMA XC

1. Za izvedbo ustavnih amandmajev IX do LXXXIX k ustavi Socialistične republike Slovenije in za zagotovitev prehoda k njihovi uporabi se sprejme poseben ustavni zakon.

2. Predlog ustavnega zakona predloži zborom Skupščine Socialistične republike Slovenije komisija za ustavna vprašanja.

Ustavni zakon sprejmejo vsi zbori Skupščine Socialistične republike Slovenije enakopravno. Ustavni zakon je sprejet, če zanj glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora.

1705.

Ker so bili izpolnjeni pogoji iz XC amandmaja k ustavi Socialistične republike Slovenije, je Skupščina Socialistične republike Slovenije na skupni seji vseh zborov dne 27. septembra 1989 sprejela

ODLOK

o razglasitvi ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev IX do LXXXIX k ustavi Socialistične republike Slovenije

Razlaša se ustavni zakon za izvedbo ustavnih amandmajev IX do LXXXIX k ustavi Socialistične republike Slovenije, ki ga je sprejela Skupščina Socialistične republike Slovenije na seji Zbora združenega dela dne 27. septembra 1989, na seji Zbora občin dne 27. septembra 1989 in na seji Družbenopolitičnega zbora dne 27. septembra 1989.

Št. 001-02/89-3

Ljubljana, dne 27. septembra 1989.

Skupščina
Socialistične republike Slovenije

Predsednik

Miran Potrč l. r.

1706.

USTAVNI ZAKON

ZA IZVEDBO USTAVNIH AMANDMAJEV IX DO LXXXIX K USTAVI SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE

1. člen

Ustavni amandmaji IX do LXXXIX k ustavi Socialistične republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: amandmaji) se uporabljajo od dneva, ko jih razglasi Skupščina Socialistične republike Slovenije na skupni seji vseh zborov, če ni glede uporabe njihovih posameznih določb v tem zakonu drugače določeno.

2. člen

Določbe amandmajev XXXVI in XXXVII, ki se nanašajo na oblikovanje delegacij in volitve članov delegacij in delegatov v zbere skupščin družbenopolitičnih skupnosti, se uporabljajo od volitev v letu 1990.

Pri uporabi določb ustave o omejitvi ponovne izvolitve oziroma imenovanja se ne šteje čas opravljanja funkcije člana delegacije oziroma delegata v skupščini, funkcionarja v skupščini, predsednika oziroma člana izvršnega sveta in funkcionarja, ki vodi upravni organ, v mandatnih dobah pred uveljavitvijo amandmajev.

3. člen

Določba 10. točke amandmaja XXXVI se ne uporablja za izvolitev oziroma imenovanje sodnikov rednih sodišč, javnih tožilcev, sodnikov za prekrške in javnih pravobranilcev do uskladitve zakona o rednih sodiščih (Uradni list SRS, št. 10/77, 4/82, 37/82, 7/86, 41/87 in 24/88), zakona o javnem tožilstvu (Uradni list SRS, št. 10/77, 7/86 in 41/87), zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 42/85 in 47/87) in zakona o javnem pravobranilstvu (Uradni list SRS, št. 19/76 in 31/84).

4. člen

Statut mesta in statuti občin na območju mesta se uskladijo z amandmajem XLI do 31. decembra 1990.

5. člen

Določbe amandmaja LIX se uporabljajo od uskladitve zakonov, ki urejajo volitve sodnikov rednih sodišč ter imenovanje javnih tožilcev in njihovih namestnikov, s tem amandmajem.

6. člen

Določbe amandmajev, ki se nanašajo na sestavo, delovno področje in način odločanja zborov Skupščine Socialistične republike Slovenije in na mandatno dobo funkcionarjev v Skupščini Socialistične republike Slovenije, se uporabljajo od volitev v letu 1990.

7. člen

Določbe amandmajev LXXXII in LXXXIII, ki se nanašajo na sestavo Predsedstva Socialistične republike Slovenije, se uporabljajo od volitev predsednika in članov Predsedstva Socialistične republike Slovenije v letu 1990.

Pri uporabi določb ustave o omejitvi ponovne izvolitve predsednika in članov Predsedstva Socialistične republike Slovenije se ne šteje čas opravljanja te funkcije v mandatnih dobah pred uveljavitvijo amandmajev.

8. člen

Določba amandmaja LXXXIV, ki se nanaša na prenehanje določb ustave Socialistične republike Slovenije o Svetu republike, se uporablja od poteka mandata Skupščine Socialistične republike Slovenije tega sklica.

9. člen

Določba 3. točke amandmaja LXXVII, ki se nanaša na trajanje mandata predsednika Ustavnega sodišča Socialistične republike Slovenije, se uporablja od izteka mandata predsednika ustavnega sodišča, ki opravlja to funkcijo na dan uveljavitve tega zakona.

10. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehata veljati:

1. zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela (Uradni list SRS, št. 17/79),

2. zakon o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80 in 33/80).

11. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati določbe, ki določajo obveznost ustanovitve samoupravnih interesnih skupnosti in kmetijskih zemljiških skupnosti ter določbe o planiranju v naslednjih republiških zakonih:

1. zakon o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 1/80, 45/82 in 42/85),

2. zakon o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list SRS, št. 1/80 in 25/89),

3. zakon o socialnem skrbstvu (Uradni list SRS, št. 35/79 in 1/89),

4. zakon o družbenem varstvu otrok (Uradni list SRS, št. 35/79),

5. zakon o skupnostih socialnega varstva (Uradni list SRS, št. 8/80),

6. zakon o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 1/81),

7. zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 35/79),

8. zakon o svobodni menjavi dela na področju telesne kulture (Uradni list SRS, št. 35/79),

9. zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list SRS, št. 27/83, 21/87, 48/87 in 27/89),

10. zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list SRS, št. 8/78, 27/82 in 48/87),

11. zakon o energetskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 33/81 in 29/86),

12. zakon o samoupravnih interesnih skupnostih za poštne, telegrafski in telefonski promet (Uradni list SRS, št. 24/75),

13. zakon o samoupravni interesni skupnosti za železniški in luški promet (Uradni list SRS, št. 18/74),

14. zakon o cestah (Uradni list SRS, št. 38/81, 7/86 in 37/87),

15. zakon o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 3/81, 34/83, 24/85, 1/86 in 11/88),

16. zakon o komunalnih dejavnostih (Uradni list SRS, št. 8/82),

17. zakon o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86),

18. zakon o varstvu zraka (Uradni list SRS, št. 13/75, 35/79 in 29/86),

19. zakon o gozdovih (Uradni list SRS, št. 18/85, 29/86 in 24/89),

20. zakon o pospeševanju proizvodnje hrane in zagotavljanju osnovne preskrbe (Uradni list SRS, št. 46/86 in 45/87),

21. zakon o sistemu obrambe pred točo (Uradni list SRS, št. 33/79),

22. zakon o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76 in 15/84),

23. zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 1/79, 11/81, 1/86 in 17/86 — prečiščeno besedilo).

12. člen

Do 1. januarja 1990 se z zakonom, lahko pa tudi z odlokom, ki temelji na zakonu, določi način zagotavljanja sredstev za skupne družbene potrebe v obsegu, ki je nujen za uresničevanje z ustavo in zakonom določenih pravic delovnih ljudi in občanov ter za doseganje drugih temeljnih ciljev družbenega razvoja, določenih z družbenimi plani družbenopolitičnih skupnosti.

Ne glede na določbi drugega odstavka 15. točke amandmaja XIII in 3. točke amandmaja XX, velja zakon o združevanju dela sredstev družbene reprodukcije za gospodarsko infrastrukturo v letih 1987—1990 (Uradni list SRS, št. 51/86) do 31. decembra 1990 za vse organizacije združenega dela na področju gospodarstva.

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji deluje do uveljavitve z ustavo usklajene zakonske ureditve na tem področju. Pred potekom mandata članov delegacij za delegiranje delegatov v organe te skupnosti, najpozneje pa do 28. februarja 1990, se v tej skupnosti določijo stalni delegati v njenih organih začasno opravljanje njenih nalog. Tem delegatom se podaljšajo mandati do uveljavitve z ustavo usklajene zakonske ureditve na tem področju.

Na drugih področjih družbenih dejavnosti in na področjih gospodarske infrastrukture, na katerih so bile na podlagi zakonov iz prejšnjega člena obvezno ustanovljene samoupravne interesne skupnosti in kmetijske zemljiške skupnosti, se s 1. januarjem 1990,časno do uveljavitve z ustavo usklajene zakonske ureditve, prenese opravljanje nalog teh skupnosti na ravni republike na Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije, na ravni občin oziroma posebnih družbenopolitičnih skupnosti pa na izvršne svete občinskih skupščin oziroma skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti. Delovne skupnosti teh skupnosti preidejo do 1. januarja 1990 v sestavo ustreznih republiških in občinskih upravnih organov oziroma

upravnih organov posebnih družbenopolitičnih skupnosti. S tem dnem prevzamejo pristojni upravni organi kadre, sredstva za delo in financiranje teh delovnih skupnosti.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za področjih iz prejšnjega odstavka in skupščine kmetijskih zemljiških skupnosti ustanovijo do 1. januarja 1990 organe za spremljanje uresničevanja politike in odločitev ter za dajanje mnenj in predlogov na teh področjih skupščinam družbenopolitičnih skupnosti in njihovim izvršnim svetom. V te organe imenujejo stalne delegate, katerim se podaljšajo mandati do uveljavitve z ustavo usklajene zakonske ureditve.

Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena se lahko z zakonom ali z odlokom na podlagi zakona določi, da organi iz prejšnjega odstavka opravljajo določene naloge samoupravne interesne skupnosti oziroma kmetijske zemljiške skupnosti.

13. člen

Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije lahko ustanovi javna podjetja na področjih, ki so z zakonom določena kot dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena, če je opravljanje teh dejavnosti ali zadev nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na območju Socialistične republike Slovenije ali če je to nujno za delo organov Socialistične republike Slovenije.

Organizacije združenega dela na področjih železniškega prometa, poštnega, telefonskega in telegrafskega prometa ter energetskega gospodarstva se, kolikor ne bodo ustanovljena javna podjetja, reorganizirajo v podjetja na podlagi soglasja Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Izvršni sveti občinskih skupščin oziroma izvršni sveti skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti lahko ustanovijo javna podjetja na področjih komunalnih dejavnosti in stanovanjskega gospodarstva.

Organizacije združenega dela na področjih komunalnih dejavnosti in stanovanjskega gospodarstva se, kolikor ne bodo ustanovljena javna podjetja, reorganizirajo v podjetja na podlagi soglasja izvršnega sveta občinske skupščine oziroma izvršnega sveta skupščine posebne družbenopolitične skupnosti.

14. člen

Do zakonske ureditve lastninskopravnih razmerij se v organizacijah združenega dela in podjetjih ne smejo določati lastninski upravičenci na družbeni lastnini v obstoječem poslovnem skladu in skladu skupne porabe.

Določba prejšnjega odstavka se ne nanaša na pravi promet z družbenimi sredstvi.

Akti in dejanja, ki so v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, nimajo pravne veljave.

15. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehata veljati določbi republiških zakonov, ki izključujeta upravni spor:

1. drugi odstavek 8. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78),

2. peti odstavek 6. člena zakona o zagotavljanju sredstev in izpolnjevanju obveznosti SR Slovenije za pospeševanje razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo (Uradni list SRS, št. 34/88 in 15/89).

16. člen

Do 31. marca 1990 morajo biti z amandmaji usklajeni:

1. zakon o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških organizacij (Uradni list SRS, št. 5/80, 12/82, 9/85, 14/86 in 37/87),

2. zakon o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 24/77, 30/78, 27/82, 45/82, 11/83, 24/83 — prečiščeno besedilo, 5/86 in 18/88),

3. kazenski zakon Socialistične republike Slovenije (Uradni list SRS, št. 12/77, 3/78, 19/84 in 47/87).

17. člen

Drugi republiški zakoni, ki niso v skladu z amandmaji, se z njimi uskladijo do 31. decembra 1990.

18. člen

Določbe statuten občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti, ki se nanašajo na volitve v skupščine, na soodločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti ter na družbeno planiranje, se ne uporabljajo od dneva uveljavitve tega zakona.

Vprašanja v zvezi s pristojnostmi in sestavo zborov ter z volitvami v zbere skupščin občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti v letu 1990 lahko skupščine občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti začasno do-uskladitve statuten uredijo z odloki.

19. člen

Ta zakon se razglasi in začne veljati hkrati z ustavnimi amandmaji.

1707.

Skupščina SR Slovenije je na sejah Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora ob sprejemanju ustavnega zakona za izvedbo amandmajev IX do LXXXIX k ustavi SR Slovenije na podlagi 260. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije sprejela naslednji

SKLEP

1. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj do 15. novembra 1989 predloži Skupščini SR Slovenije poročilo o izvajanju ustavnega zakona za izvedbo amandmajev IX do LXXXIX k ustavi SR Slovenije.

2. V poročilu naj zlasti oceni potek priprav na:

— začasni prenos opravljanja posameznih nalog samoupravnih interesnih skupnosti in kmetijskih zemljiških skupnosti na izvršne svete družbenopolitičnih skupnosti;

— prehod delovnih skupnosti samoupravnih interesnih skupnosti in kmetijskih zemljiških skupnosti v sestavo ustreznih upravnih organov;

— ustanavljanje organov za spremljanje uresničevanja politike in za dajanje mnenj in predlogov v teh skupnostih ter določanje stalnih delegatov v teh organih;

— priprave in potek reorganizacije organizacij združenega dela na posameznih področjih dejavnosti ali zadev posebnega družbenega pomena v družbeno podjetja, javna podjetja in oblike njihovega organiziranja na ravni republike.

V poročilu naj oceni tudi sodelovanje pristojnih organov samoupravnih interesnih skupnosti, kmetijskih zemljiških skupnosti in organov občin ter posebnih družbenopolitičnih skupnosti pri izvajanju skupno dogovorjenih nalog na navedenih področjih aktivnosti.

Št. 001-02/89-3

Ljubljana, dne 27. septembra 1989.

Skupščina

Socialistične republike Slovenije

Predsednik

Miran Potrč l.r.